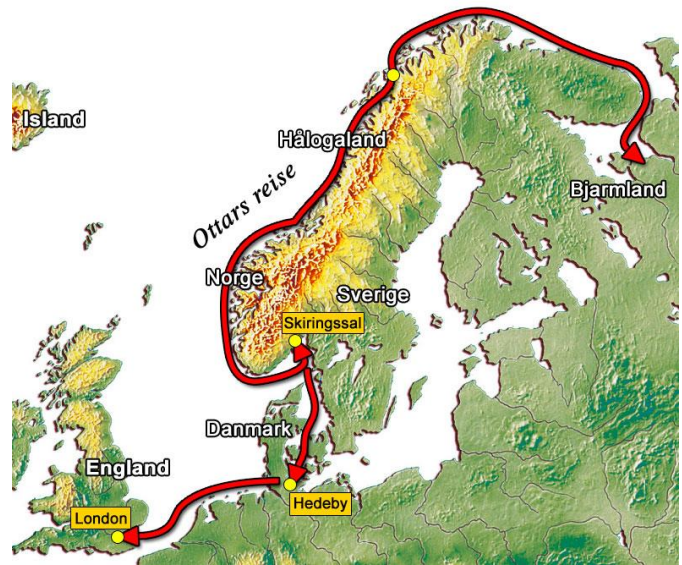

Fra Danmarkshistorien.dk:

Ottars og Wulfstans rejsebeskrivelser fra ca. 890 er de ældst bevarede beskrivelser af Norden, og de er forholdsvis udførlige og troværdige i deres ordlyd.

Nordmanden Ottar beretter om rejsen til søs fra Hålogaland i Nordnorge til Hedeby i Dannevirke-området tæt på den nuværende Slesvig by.

Den engelske Wulfstan beskriver sejladsen fra Hedeby ved nuværende Slesvig i Østersøens vestlige hjørne til de baltiske lande. Rejsebeskrivelserne giver et indblik i den geografiske viden om Norden omkring år 890, og derudover er teksterne et skriftligt vidnesbyrd om en række nordiske stednavne. Blandt andet er det den ældst bevarede tekst, hvor ordet Danmark optræder.

Kort over Ottars rejser
Credit: Finn Bjorklid

Beretningerne er ikke nedskrevet af de to rejsende, men er forfattet af en nærtstående rådgiver af den engelske kong Alfred den Store (ca. 849-899) efter mundtlige gengivelser fra Ottar og Wulfstan. Derefter er rejsebeskrivelserne tilføjet i Alfred den Stores oversættelse af Paulus Orosius' (ca. 385-ca. 420) senromerske verdenshistorie (fra ca. 417).

Ottar sagde, at det område, hvor han bor, hedder Hålogaland[1]. Han sagde, at ingen boede nord for ham. I den sydlige del af landet er der en handelsby, som hedder Skiringssal[2]. Han fortalte, at man ikke kunne sejle dertil på en måned, hvis man lagde bi om natten og hver dag havde gunstig vind. Og hele tiden skulle han sejle langs kysten. Og til styrbord[3] havde han først Irland[4], og derefter de øer som ligger mellem Irland og dette land[5]. Derefter er der dette land, indtil han kommer til Skiringssal, og hele vejen er Norge til bagbord[6]. Syd for Skiringssal skærer et stort hav sig ind i landet; det er bredere end nogen mand kan se over. Og på den anden side er først Jylland, og siden Sillende[7]. Dette hav går mange hundrede mil ind i landet.

Og han fortalte, at han fra Skiringssal på fem dage sejlede til den handelsby, som hedder Hedeby[8]. Den ligger mellem venderne[9], sakserne[10] og anglerne[11] og hører til danerne. Da han sejlede dertil fra Skiringssal, havde han på bagbords side Danmark, på styrbords side det åbne hav i tre dage; og så, to dage før han kom til Hedeby, havde han til styrbord Jylland og Sillende og mange øer. I disse egne boede anglerne, før de kom her til landet[12]. Og disse to dage havde han til bagbord de øer, som hører til Danmark.

Wulfstan sagde, at han rejste fra Hedeby, at han var i Truso[13] på syv dage og nætter, at skibet hele vejen gik under sejl. Vendland[14] var på hans styrbords side, og til bagbord havde han Langeland, Lolland, Falster og Skåne; disse lande hører alle til Danmark. Så havde vi Bornholm til bagbord, og de har deres egen konge. Så efter Bornholm havde vi de lande, som hedder først Blekinge, Møre, Øland og Gotland til bagbord, og disse lande tilhører sveerne [15]

- [1] Hålogaland: område i Nordnorge.
- [2] Skiringssal var efter alt at dømmes identisk med Kaupang ved Oslofjorden i det sydligste Norge, hvor man har udgravet resterne af en større handelsplads fra vikingetiden.
- [3] Styrbord: højre.
- [4] Der menes formentlig Island.
- [5] England.
- [6] Bagbord: venstre.
- [7] Sillende: formentlig Sønderjylland.
- [8] Hedeby var Nordens største handelscenter i vikingetiden. Hedeby lå i bunden af Slienfjorden ved Østersøens vestende nær byen Slesvig.
- [9] Venderne: et slavisk folk på sydkysten af Østersøen.
- [10] Sakserne: et germansk folkeslag, der beboede det nuværende Niedersachsen og Holsten; forfædre til nogle af nutidens tyskere.
- [11] Anglerne: et folkeslag i Slesvig-Holsten, mellem Flensborg Fjord i nord og Slesvig fjord Slien i syd.
- [12] Her til landet: England.
- [13] Truso: handelsby formentlig beliggende ved den nuværende Elblag by i Polen nær Wislas munding. Elblag er en gammel tysk hansestad (Elbing).
- [14] Vendland: Vendernes land.
- [15] Sveerne: svenskerne

Dateret

890

Forfatter(e)

Ottar og Wulfstan

Oprindelse

Lund, Niels: Ottar og Wulfstan. To rejsebeskrivelser fra vikingetiden. Oversat og kommenteret af Niels Lund (1983), s. 19-20 og 23-25.